

เฉลย homework #6

5.16 จาก $v_g = v - \lambda \frac{dv}{d\lambda}$ (1)

เนื่องจาก $\frac{c}{v} = \sqrt{\mu_r \epsilon_r}$ ซึ่งสำหรับ *substance* ทั่วไป $\mu_r = 1$

$$\therefore \frac{c}{\sqrt{\epsilon_r}} = v$$

$\therefore \frac{dv}{d\lambda} = -\frac{v}{2\epsilon_r} \frac{d\epsilon_r}{d\lambda}$ (2)

แทน (2) ใน (1) และจัดรูปใหม่ได้เป็น

$$v_g = v \left(1 + \frac{\lambda}{2\epsilon_r} \frac{d\epsilon_r}{d\lambda} \right) \quad (3)$$

จากโจทย์

$$\epsilon_r = A + \frac{B}{\lambda^2} - D\lambda^2$$

ดังนั้น

$$\frac{d\epsilon_r}{d\lambda} = -2 \left(\frac{B}{\lambda^2} + D\lambda^2 \right)$$

หรือ

$$\frac{v}{2\epsilon_r} \frac{d\epsilon_r}{d\lambda} = -\frac{1}{\epsilon_r} \left(\frac{B}{\lambda^2} + D\lambda^2 \right) \quad (4)$$

เมื่อแทน (4) ใน (3) เราจะได้คำตอบ

$$v_g \epsilon_r = v(A - 2D\lambda^2) \quad \#$$

5.25 ปัญหาข้อนี้แบ่งออกเป็นสองตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 คลื่นถูกปล่อยจาก *source* ที่กำลังเคลื่อนที่ (เครื่องบิน) เข้าหา *observer* ที่อยู่นิ่ง (*distance point*) และตอนที่ 2 คลื่นจาก *distance point* (พิจารณาเหมือนเป็น *source* ที่อยู่นิ่ง) กลับไปยัง เครื่องบิน (*observer*) ที่เคลื่อนที่เข้าหา *source*

ความถี่ในตอนที่ 1 หาได้จาก $f' = f \left(\frac{v}{v-v_s} \right)$ (1)

เมื่อ v คืออัตราเร็วของคลื่น และ v_s คือ อัตราเร็วของแหล่งกำเนิดคลื่น

ความถี่ในตอนที่ 2 หาได้จาก $f'' = f' \left(\frac{v+v_s}{v} \right)$ (2)

แทน (1) ใน (2) เราได้

$$f'' = f \left(\frac{v+v_s}{v-v_s} \right)$$

เนื่องจาก $f'' = f + \Delta f$, $\therefore v_s = \left(\frac{\Delta f}{f} \right) \left(\frac{1}{2 + \frac{\Delta f}{f}} \right) v$

แทนค่า $\Delta f = 15 \times 10^3 \text{ Hz}$, $f = 3 \times 10^9 \text{ Hz}$, $v = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$

$$\therefore v_s = 750 \text{ m/s} \quad \#$$

5.26 การแก้ปัญหาข้อนี้อาจแก้ในเทอมของ *wavelength shift* (เหมือนใน *solution*) หรือ *frequency shift* โดยในที่นี้เราจะหาคำตอบโดยใช้การ *frequency shift* กล่าวคือ *source* ของเราคือ *hot sodium atom* ที่เคลื่อนที่เข้าหาผู้สังเกตที่อยู่นิ่ง ดังนั้นความถี่ของสัญญาณที่ *observer* บันทึกได้จะเป็นไปตามสมการ $f' = f \left(\frac{v}{v-v_s} \right)$ เนื่องจาก $f' = f + \Delta f$ ดังนั้น

$$f' = f \left(\frac{c}{c-v_s} \right)$$

$$v_s = \frac{\Delta f}{f'} c = \frac{\Delta f}{f + \Delta f} c \quad (1)$$

เราสามารถหา Δf ได้จาก $f = c/\lambda$ (2)

$$|df| = \frac{c}{\lambda^2} d\lambda \quad (3)$$

แทน (2), (3) ใน (1) ได้
$$v_s = \frac{\left(\frac{c}{\lambda^2} d\lambda \right)}{c/\lambda + \left(\frac{c}{\lambda^2} d\lambda \right)} c$$

แทนค่า $\lambda = 6 \times 10^{-7} \text{ m}$, $d\lambda = 2 \times 10^{-12} \text{ m}$, $c = 3 \times 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$,

$$\therefore v_s \approx 1000 \text{ m/s}$$

ถ้าความเร็วนี้เป็น v_{rms} ของ *sodium atom* ความเร็วดังกล่าวขึ้นกับอุณหภูมิตามสมการ

$$v_{rms} = \sqrt{\frac{3RT}{M}}$$

เมื่อ $R = 8.314 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$ และ $M = \text{molar mass}$ ของ *sodium* ซึ่งมีค่าเป็น 22.9 g/mol

แทนค่าต่าง ๆ ลงไปในสมการ เราพบว่าอุณหภูมิที่สอดคล้องควรมีค่าเป็น

$$T = \frac{M(v_{rms})^2}{3R} \approx 918 \text{ K} \quad \#$$